

Digitale Nieuwsbrief Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

Nummer 21 - najaar 2023

Mooi resultaat - ondanks kritieke periode

Op 27 en 29 juli werden er kerkuilen geringd op twee verschillende soorten kastlocaties. Het ene kerkuilenpaar had een kast uitgekozen in een schuur in Hoogeloon. Het andere paar in de kast in de kerk van Oerle. In beide kasten waren er tijdens eerdere controles eieren aangetroffen. De kerkuil op het boerenerf had negen eieren, tijdens een eerdere controle bleek dat uit vier eieren jongen waren gekomen. De andere vijf eieren lagen door de kast verspreid. Een slecht teken, want deze zullen niet meer uitgebroed worden. Wat er gebeurd is, is onduidelijk. Op de een of andere manier was het broeden waarschijnlijk verstoord geraakt. We weten wel dat in deze schuur ook steenmarters verblijven, wat zichtbaar is aan de vele uitwerpselen. Ook op camerabeelden was te zien dat één van de steenmarters de kast had bezocht, terwijl de uilen al eieren hadden. Steenmarter-werende materialen aanbrengen was niet meer mogelijk, want dan zouden we zelf het broedsel kunnen verstoren. Ondanks de aanwezigheid van dit roofdier weten de kerkuilen alsnog drie jongen groot te brengen die uiteindelijk geringd worden.

De uilen in de kerk hadden acht eieren. Tijdens de laatste controle en het ringen blijken er vier jongen te zijn. Zo blijkt maar weer uit beide kasten dat de ei-fase en de beginfase van de jongen een kritieke periode is. Bij het uit de kast halen van de jongen wordt ook een oudervogel gevangen. De vleugellengte van deze uil is namelijk van een volwassen vogel en handpen 8 is al geruid. Bij het meten van de vleugels staan we ook stil bij het kijken naar het geslacht van de jonge uilen. Dit kan als de jongen ouder zijn dan zeven weken. Alleen de buitenste bandjes (dwarsstrepes) op handpennen 8,9 en 10 kunnen hiervoor uitsluitsel geven. Zijn de bandjes breder dan 7,5 mm dan is het een vrouw, zijn ze smaller dan gaat het om een man. Bij de oudervogel- met de geruide handpen- is duidelijk te zien dat het om een vrouw gaat.

Een mooi resultaat voor beide kasten.

Mark Sloendregt, Rien Kelders, Jos Bonninga, Anton Vink, Gerard Panken en Simone Valkonet

Als natuurfotograaf volg ik nu, samen met fotovriend Willem, drie jaar een steenuilenpaar met hun jongen. Op hetzelfde erf hangt in de stal een kast voor kerkuilen. Hoe leuk zou het zijn om daar foto's van te kunnen maken.

Drie jaar geleden lukte het om één van de volwassen kerkuilen zittend in het raam te fotograferen. Maar het was lastig, ze vlogen pas uit als het helemaal donker was.

Vorig jaar steeg de spanning bij de nestkast-controle. Helaas geen broedsel. Het was een slecht kerkuilen jaar.

Ook dit jaar was het spannend wat Mark Sloendregt zou aantreffen.

Hij had mooi nieuws, in de kast zaten vijf jonge uilskuikens.

Adriaan liet ons weten dat er activiteit in de schuur was. Van de vijf hadden er twee de kast verlaten. In de stal is volop ruimte voor ze om vlieg oefeningen te doen.

We gaan poolshoogte nemen.

Eén van de twee zit al behoorlijk in de veren, maar het andere jong hangt wat verloren in een hoekje. Nog volop in het dons oogt hij zwakjes. Te vroeg uit de kast geduwd door een sterker jong?

Na een paar dagen blijkt dat hij het niet gered heeft, hij ligt dood bij de deur van de stal. De andere, vliegvlugge kerkuil maakte het goed, maar is nu al een paar dagen spoorloos verdwenen. Zou hij al zijn uitgevlogen?

In de stal is het akelig stil. Geen gekrijs in de kast. Hoe is het met de overige drie? Zijn ze nog in leven? We maken ons zorgen. Mark komt voor een snelle check en ziet drie gezonde kerkuiltjes in de kast.

Mooi zo!

Duimen dat met deze uiltjes alles goed gaat.

Met vriendelijke groet,
Gonnie van de Schans

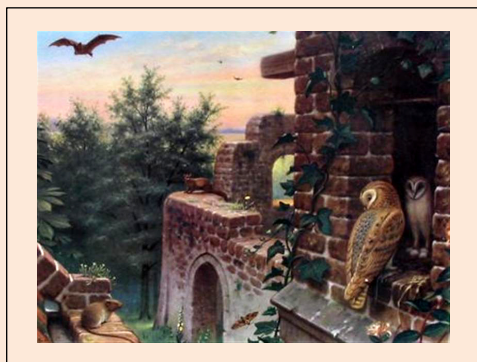

Ook van/ door Gonnie van de Schans

Weet u het nog?

Met dank aan: Jeroen Helmer.

Je kent ze vast wel de schoolplaten van Koekoek. Marinus Adrianus Koekoek (1944†) werkte twintig jaar lang als wetenschappelijk tekenaar bij het 'Rijksmuseum van Natuurlijke Historie' (huidige Naturalis). Hij maakte o.a. de bekende serie schoolplaten "In ons Land". Op één van die mooie aquarellen- genaamd "Bij de ruïne"- is een paar kerkuilen op de nestplaats te zien.

Nu heeft Jeroen Helmer een eigentijdse variant gemaakt genaamd "Stadsnatuur". Jeroen is illustrator bij ARK Natuurontwikkeling. De plaat laat zien dat allerlei planten en dieren -waaronder kerkuil en oehoe- dankbaar gebruik maken van de rommelhoekjes in een stad. Hier is namelijk ruimte en voedsel voor hun prooidieren: muizen en stadsduiven.